

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาต่องานส่งเสริมการปลูกผักและไม้ดอกเมืองหนาวของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ อำเภอจอมทอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติและปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรชาวเขา คือแบบสัมภาษณ์เกษตรกรชาวเขา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปและปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ของชาวเขา

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาว ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปและปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ของชาวเขา

1. เพศของเกษตรกรชาวเขา

จากการศึกษาพบว่า เพศของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.6 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 35.4 ส่วนเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.1 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 31.9 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกรชาวเขาที่ศึกษา

เพศ	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	31	64.6	49	68.1
หญิง	17	35.4	23	31.9
รวม	48	100.0	72	100.0

2. อายุของเกษตรกรชาวเขา

จากการศึกษาพบว่า อายุของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี ร้อยละ 31.3 รองลงมาคืออายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 29.2 โดยอายุต่ำสุด 21 ปี อายุสูงสุด 63 ปี และอายุเฉลี่ย 38.3 ปี ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 26.4 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 25 ปี โดยมีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี ร้อยละ 23.6 เท่ากัน อายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด 74 ปี และอายุเฉลี่ย 38.7 ปี (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกรชาวเขา

อายุ (ปี)	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
25 และที่ต่ำกว่า	6	12.5	17	23.6
26 – 35	14	29.2	19	26.4
36 – 45	15	31.3	17	23.6
46 – 55	10	20.8	6	8.3
มากกว่า 55 ขึ้นไป	3	6.3	13	18.1
รวม	48	100.0	72	100.0
อายุต่ำสุด (ปี)		21		18
อายุสูงสุด (ปี)		63		74
อายุเฉลี่ย (ปี)		38.3		38.7
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		1.11		1.39

3. สถานภาพการสมรส

จากการศึกษาพบว่า สถานภาพการสมรสของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่สมรส ร้อยละ 85.4 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 8.3 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่สมรส ร้อยละ 86.1 รองลงมาเป็นโสด ร้อยละ 8.3 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สภาพการสมรสของเกษตรกรชาวเขา

สภาพการสมรส	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	3	6.3	6	8.3
สมรส	41	85.4	62	86.1
ม้าย	4	8.3	4	5.6
รวม	48	100.0	72	100.0

4. สมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 70.8 รองลงมา มีจำนวนสมาชิก 3 คน ร้อยละ 18.8 จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 3 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด 9 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 5.6 คน ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 75.0 รองลงมา มีจำนวนสมาชิก 4 คน ร้อยละ 20.8 จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 3 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด 17 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 5.8 คน

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวเขา

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3 คน	9	18.8	3	4.2
4 คน	5	10.4	15	20.8
5 คน ขึ้นไป	34	70.8	54	75.0
จำนวนสมาชิกต่ำสุด (คน)	3		3	
จำนวนสมาชิกสูงสุด (คน)	9		17	
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย (คน)	5.6		5.8	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.79		0.54	

5. ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 45.8 รองลงมาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 16.7 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 50.0 รองลงมาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 20.8

การอ่านภาษาไทยของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่อ่านได้ ร้อยละ 54.2 รองลงมาอ่านไม่ได้ ร้อยละ 45.8 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่อ่านไม่ได้ ร้อยละ 52.8 รองลงมาอ่านได้ ร้อยละ 47.2

การพูดภาษาไทยของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่พูดได้ ร้อยละ 100.0 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่พูดได้ ร้อยละ 91.7 รองลงมาพูดไม่ได้ ร้อยละ 8.3 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวเขา

ระดับการศึกษา	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	22	45.8	36	50.0
ต่ำกว่า ป.4	6	12.5	8	11.1
ป.4หรือเทียบเท่า	7	14.6	5	6.9
ป.6 หรือเทียบเท่า	8	16.7	15	20.8
ม.3 หรือเทียบเท่า	5	10.4	5	6.9
ม.6 หรือเทียบเท่า	-	-	3	4.2
การอ่านหนังสือ				
อ่านได้	26	54.2	34	47.2
อ่านไม่ได้	22	45.8	38	52.8
การพูดภาษาไทย				
พูดได้	48	100.0	66	91.7
พูดไม่ได้	-	-	6	8.3

6. ศาสนา

จากการศึกษาพบว่า ศาสนาของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 66.7 รองลงมานับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 25.0 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 52.8 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 47.2 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ศาสนาของเกษตรกรชาวเขา

ศาสนา	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	12	25.0	38	52.8
คริสต์	32	66.7	34	47.2
นับถือผี	4	8.3	-	-
รวม	48	100.0	72	100.0

7. อาชีพ

จากการศึกษาพบว่า อาชีพหลักของเกษตรกรชาวเขาทั้งสองเผ่า คือ ทำการเกษตร (ร้อยละ 100)

อาชีพนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 79.2 รองลงมามีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 16.7 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 65.3 รองลงมาไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 27.8 (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 อาชีพของเกษตรกรชาวเขา

อาชีพ	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพในภาคการเกษตร				
เกษตรกรรม	48	100.0	72	100.0
อาชีพนอกภาคการเกษตร				
ไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตร	38	79.2	20	27.8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อาชีพ	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	2	4.2	47	65.3
ค้าขาย	8	16.7	2	2.8
ทอผ้า	-	-	3	4.2

8. สภาพการถือครองและจำนวนพื้นที่ที่ถือครอง

จากการศึกษาพบว่า การถือครองที่ดินของเกษตรกรชาวเขาทั้งสองเผ่า ทั้งหมด เป็นของตนเอง (ร้อยละ 100)

จำนวนพื้นที่ที่ถือครองของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครอง น้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 60.4 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครอง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 25.0 มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองน้อยที่สุด 0.5 ไร่ มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองมากที่สุด 20 ไร่ และจำนวนพื้นที่ที่ถือครองเฉลี่ย 6.2 ไร่ ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครอง น้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 62.5 รองลงมา มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครอง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 31.9 มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองน้อยที่สุด 1 ไร่ มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองมากที่สุด 17 ไร่ และจำนวนพื้นที่ที่ถือครองเฉลี่ย 5.3 ไร่ (ดังแสดงในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สภาพการถือครองและจำนวนพื้นที่ดินถือครองของเกษตรกรชาวเขา

ที่ดิน	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สภาพการถือครอง				
เป็นของตนเอง	48	100.0	72	100.0
จำนวนพื้นที่ที่ถือครอง				
น้อยกว่า 5 ไร่	29	60.4	45	62.5
6 – 10 ไร่	12	25.0	23	31.9
11-15 ไร่	5	10.4	3	4.2
15 ไร่ ขึ้นไป	2	4.2	1	1.4
จำนวนพื้นที่ต่ำสุด (ไร่)		0.5		1
จำนวนพื้นที่สูงสุด (ไร่)		20		17

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่ดิน	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพื้นที่เฉลี่ย (ไร่)		6.2		5.3
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		0.85		0.64

9. จำนวนแรงงานในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า แรงงานในครอบครัวของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่มีแรงงาน 2 คน ร้อยละ 45.8 รองลงมามีแรงงาน 3 คน ร้อยละ 24.9 โดยแรงงานน้อยที่สุด 1 คน แรงงานมากที่สุด 6 คน และมีแรงงานเฉลี่ย 2.9 คน ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีแรงงาน 2 คนและ 3 คน ร้อยละ 33.3 รองลงมามีแรงงาน 4 คน ร้อยละ 19.4 โดยแรงงานน้อยที่สุด 2 คน แรงงานมากที่สุด 8 คน และมีแรงงานเฉลี่ย 3.2 คน (ดังแสดงในตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แรงงานในครอบครัวของเกษตรกรชาวเขา

แรงงาน (คน)	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	2	4.2	-	-
2	22	45.8	24	33.3
3	11	24.9	24	33.3
4	7	14.6	14	19.4
5 คน ขึ้นไป	6	12.5	10	13.9
รวม	48	100.0	72	100.0
แรงงานต่ำสุด (คน)		1		2
แรงงานสูงสุด (คน)		6		8
แรงงานเฉลี่ย (คน)		2.9		3.2
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		1.13		0.65

10. รายได้

จากการศึกษาพบว่า รายได้จากภาคการเกษตรของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 47.9 รองลงมามีรายได้ 15,000 – 20,000 บาท ร้อยละ 33.3 โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท รายได้สูงสุด 80,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 27,354 บาท ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 43.1 รองลงมามีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 41.7 โดยมีรายได้ต่ำสุด 1,500 บาท รายได้สูงสุด 30,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 7,868.1 บาท

รายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 79.2 รองลงมามีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 8.3 โดยมีรายได้ต่ำสุด 1,000 บาท รายได้สูงสุด 20,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 2,125 บาท ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 68.1 รองลงมาไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 27.8 โดยมีรายได้ต่ำสุด 1,000 บาท รายได้สูงสุด 100,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 3,576 บาท (ดังแสดงในตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 รายได้ของเกษตรกรชาวเขา

รายได้	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ในภาคการเกษตร				
น้อยกว่า 5,000 บาท	4	8.3	31	43.1
5,001 – 10,000 บาท	5	10.4	30	41.7
10,001 – 15,000 บาท	-	-	3	4.2
15,001 – 20,000 บาท	16	33.3	7	9.7
มากกว่า 20,000 บาท	23	47.9	1	1.4
รายได้ต่ำสุด (บาท)	2,000		1,500	
รายได้สูงสุด (บาท)	80,000		30,000	
รายได้เฉลี่ย (บาท)	27,354.0		7,868.1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.29		0.99	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายได้	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้้นอกภาคการเกษตร				
ไม่มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร	38	79.2	20	27.8
มี				
น้อยกว่า 5,000 บาท	4	8.3	49	68.1
5,001 – 10,000 บาท	3	6.3	-	-
10,001 – 15,000 บาท	-	-	-	-
15,001 – 20,000 บาท	3	6.3	2	2.8
มากกว่า 20,000 บาท	-	-	1	1.4
รายได้ต่ำสุด (บาท)		1,000		1,000
รายได้สูงสุด (บาท)		20,000		100,000
รายได้เฉลี่ย (บาท)		2,125.0		3,576.0
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		1.31		0.79

11. ชนิดของพืชที่เกษตรกรปลูก

จากการศึกษาพบว่า การปลูกพืชผักของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งจะปลูกมากกว่า 1 ชนิดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพืชผักที่ปลูกมาก คือ กะหล่ำปลี ผักกาดฮ่องเต้ ร้อยละ 16.7 รองลงมาจะปลูกกะหล่ำปลี พริกยักษ์ พริกหวาน ร้อยละ 10.1 และมีเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งบางส่วนที่ไม่ได้ปลูกพืชผัก ร้อยละ 29.2 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่จะปลูกถั่วแขก กะหล่ำปลี ผักกาดฮ่องเต้ ร้อยละ 11.1 รองลงมาปลูกถั่วแขก พริกยักษ์ พริกหวาน ร้อยละ 9.7 และมีเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงบางส่วนที่ไม่ได้ปลูกพืชผัก ร้อยละ 11.1

การปลูกไม้ดอกของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ปลูกเบญจมาศ และเยอร์บีร่า ร้อยละ 43.8 และ 8.3 ตามลำดับ และมีเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งบางส่วนที่ไม่ได้ปลูกไม้ดอก ร้อยละ 35.4 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่ปลูกเลนนี่ และ เยอร์บีร่า ร้อยละ 20.8 และ 19.4 ตามลำดับ และมีเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงบางส่วนที่ไม่ได้ปลูกไม้ดอก ร้อยละ 48.6 (ดังแสดงในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ชนิดของพืชที่เกษตรกรชาวเขาทำการเพาะปลูก

ชนิดของพืช	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พืชผัก				
ถั่วแขก	2	4.2	8	11.1
ชุกินี	2	4.2	2	2.8
กะหล่ำปลี ผักกาดฮ่องเต้	8	16.7	11	15.3
พริกยักษ์ พริกหวาน	3	6.3	3	4.2
ผักกาด	1	2.1	-	-
มะเขือเทศ	2	4.2	1	1.4
แตงกิด	1	2.1	-	-
ถั่วแขก ชุกินี	-	-	4	5.6
ถั่วแขก กะหล่ำปลี ผักกาดฮ่องเต้	1	2.1	8	11.1
ถั่วแขก พริกยักษ์ พริกหวาน	-	-	7	9.7
ถั่วแขก แตงกิด	-	-	2	2.8
ชุกินี กะหล่ำปลี ผักกาดฮ่องเต้	2	4.2	1	1.4
ชุกินี พริกยักษ์ พริกหวาน	-	-	5	6.9
กะหล่ำปลี พริกยักษ์ พริกหวาน	5	10.1	1	1.4
กะหล่ำปลี ไม้ผล	1	2.1	-	-
พริกยักษ์ พริกหวาน มะเขือเทศ	1	2.1	1	1.4
พริกยักษ์ พริกหวาน ซาลาดี	1	2.1	-	-
พริกยักษ์ ผักกาด แตงกวา	1	2.1	-	-
พริกยักษ์ ผักกาด ขึ้นช่าย	1	2.1	-	-
ชุกินี พริกหวาน ผักกาด	-	-	1	1.4
ถั่วแขก แตงกวา	-	-	2	2.8
ถั่วแขก ชุกินี กะหล่ำปลี	-	-	2	2.8
ชุกินี กะหล่ำปลี พริกหวาน	-	-	2	2.8
มะเขือเทศ แตงกวา	-	-	1	1.4
ถั่วแขก กะหล่ำปลี แตงกวา	-	-	2	2.8
ไม่ได้ปลูกพืชผัก	14	29.2	8	11.1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ชนิดของพืช	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม้ดอก				
เบญจมาศ	21	43.8	2	2.8
เยอร์บีร่า	4	8.3	14	19.4
เลนนี่	-	-	15	20.8
เยียร์	2	4.2	-	-
เยอร์บีร่า เลนนี่	-	-	2	2.8
เบญจมาศ เยอร์บีร่า เลนนี่	-	-	1	1.4
เยอร์บีร่า กุหลาบ	2	4.2	-	-
เยียร์ กุหลาบ	2	4.2	-	-
เยอร์บีร่า เลนนี่ กุหลาบ	-	-	3	4.2
ไม่ได้ปลูกไม้ดอก	17	35.4	35	48.6

12. แหล่งน้ำของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า แหล่งน้ำในการทำการเกษตรของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่เป็นน้ำห้วย ร้อยละ 81.3 รองลงมาเป็นระบบน้ำชลประทาน ร้อยละ 12.5 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เป็นน้ำห้วย ร้อยละ 88.9 รองลงมาเป็นน้ำฝน ร้อยละ 6.9 (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 แหล่งน้ำของเกษตรกรชาวเขา

แหล่งน้ำ	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำฝน	2	4.1	5	6.9
น้ำห้วย	39	81.3	64	88.9
บ่อขุด	1	2.1	3	4.2
ระบบน้ำชลประทาน	6	12.5	-	-
รวม	48	100.0	72	100.0

13. ความถี่ในการติดต่อเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่ส่งเสริมการเกษตรให้แก่เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่คือ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ ร้อยละ 52.1 รองลงมาโครงการหลวงอินทนนท์ ร้อยละ 43.8 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่คือ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ ร้อยละ 57.0 รองลงมาโครงการหลวงอินทนนท์ ร้อยละ 41.7

ความถี่ในการพบปะกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่พบ 1 – 2 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 43.8 รองลงมาพบมากกว่า 2 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 33.3 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่พบน้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 44.4 รองลงมาพบ 1 – 2 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 38.9

การได้รับการฝึกอบรมของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 56.3 รองลงมาไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 43.8 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 55.6 รองลงมาไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 44.4

เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรมที่เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ได้แก่ เรื่องการปลูกพืชผักผลไม้บนที่สูง ร้อยละ 51.9 รองลงมาคือ เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 40.7 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เข้าอบรมเรื่องการปลูกพืชผักผลไม้บนที่สูง ร้อยละ 95.0 รองลงมาเข้าฝึกอบรมเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 5.0 (ดังแสดงในตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การได้รับการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรชาวเขา

การส่งเสริม	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงาน				
ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์	25	52.1	42	57.0
โครงการหลวงอินทนนท์	21	43.8	30	41.7
สำนักงานเกษตรอำเภอจอมทอง	1	2.1	-	-
ไม่ได้ติดต่อเจ้าหน้าที่	1	2.1	1	1.4

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การส่งเสริม	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการพบเจ้าหน้าที่				
น้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน	9	18.8	32	44.4
1 – 2 ครั้งต่อเดือน	21	43.8	28	38.9
มากกว่า 2 ครั้งต่อเดือน	16	33.3	11	15.3
ไม่ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่	1	2.1	1	1.4
การฝึกอบรม				
ไม่เคย	21	43.8	32	44.4
เคย	27	56.3	40	55.6
เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม				
การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	11	40.7	2	2.8
การปลูกพืชผักผลไม้บนที่สูง	14	51.9	38	52.8
การป้องกันกำจัดศัตรูพืชกับการปลูกพืชผักผลไม้บนที่สูง	2	7.4	-	-

14. สถานภาพทางการเงิน

จากการศึกษาพบว่า การกู้เงินของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ไม่ได้กู้เงิน ร้อยละ 52.1 รองลงมากู้เงิน ร้อยละ 47.9 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่กู้เงิน ร้อยละ 52.8 รองลงมาไม่ได้กู้เงิน ร้อยละ 47.2

แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 82.6 รองลงมาจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 13.1 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 63.2 รองลงมาจากเพื่อนบ้าน และกองทุนศาสนา ร้อยละ 18.4 เท่ากัน

จำนวนเงินที่กู้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 41.8 รองลงมา 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 26.1 โดยเงินกู้จำนวนน้อยที่สุด 3,000 บาท เงินกู้มากที่สุด 80,000 บาท และกู้เงินเฉลี่ย 14,043 บาท ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่กู้เงินจำนวนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 86.8 รองลงมาระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 13.2 โดยเงินกู้จำนวนน้อยที่สุด 500 บาท เงินกู้มากที่สุด 10,000 บาท และกู้เงินเฉลี่ย 3,697 บาท (ดังแสดงในตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 หนี้สินของเกษตรกรชาวเขา

หนี้สิน	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การกู้เงิน				
ไม่ได้กู้เงิน	25	52.1	34	47.2
กู้เงิน	23	47.9	38	52.8
แหล่งเงินกู้				
เพื่อนบ้าน	3	13.1	7	18.4
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	19	82.6	24	63.2
กองทุนศาสนา	1	4.3	7	18.4
จำนวนเงินกู้ (บาท)				
น้อยกว่า 5,000	5	21.7	33	86.8
5,001 – 10,000	11	41.8	5	13.2
10,001 – 15,000	-	-	-	-
15,001 – 20,000	6	26.1	-	-
มากกว่า 20,000	1	4.3	-	-
จำนวนเงินกู้ต่ำสุด (บาท)	3,000		500	
จำนวนเงินกู้สูงสุด (บาท)	80,000		10,000	
จำนวนเงินกู้เฉลี่ย (บาท)	14,043		3,697.3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.23		0.34	

15. วิธีจำหน่ายผลผลิต

จากการศึกษาพบว่า วิธีการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่จัดตลาดเอง ร้อยละ 50.0 รองลงมาให้ทางศูนย์ตลาดให้กับจัดตลาดเองด้วย ร้อยละ 29.2 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่ ให้ทางศูนย์ตลาดให้กับจัดตลาดเองด้วย ร้อยละ 38.9 รองลงมาจะจัดตลาดเอง ร้อยละ 37.5

แหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่คือตลาดในเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 25.0 รองลงมาพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 20.8 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่ จำหน่ายผลผลิตให้

โครงการหลวงกับจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางด้วย ร้อยละ 38.9 รองลงมาจำหน่ายผลผลิตที่ตลาดในเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 33.3

ลักษณะการจำหน่ายของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 52.1 รองลงมาจำหน่ายทั้งเงินเชื่อและเงินสด ร้อยละ 24.0 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 51.4 รองลงมาจำหน่ายทั้งเงินเชื่อและเงินสด ร้อยละ 38.9 (ดังแสดงในตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรชาวเขา

	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		เผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการจำหน่าย				
จัดหาเอง	24	50.0	27	37.5
ทางศูนย์จัดหาให้	10	20.8	17	23.6
จัดหาเองกับทางศูนย์จัดหาให้	14	29.2	28	38.9
แหล่งจำหน่ายผลผลิต				
โครงการหลวง	8	16.7	19	26.4
ตลาดในเมืองเชียงใหม่	12	25.0	24	33.3
พ่อค้าคนกลาง	12	25	1	1
โครงการหลวงกับตลาดในเมืองเชียงใหม่	8	16.7	-	-
โครงการหลวงกับพ่อค้าคนกลาง	4	8.3	28	38.9
ไม่ระบุ	4	8.3	-	-
ลักษณะการจำหน่าย				
เงินเชื่อ	7	14.6	7	9.7
เงินสด	25	52.1	37	51.4
เงินเชื่อและเงินสด	12	24.0	28	38.9

16. ความพึงพอใจในผลตอบแทน

จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในผลตอบแทนจากพืชผักของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่พอใจ ร้อยละ 33.3 รองลงมาไม่พอใจ ร้อยละ 31.3 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่พอใจ ร้อยละ 70.8 รองลงมาไม่ระบุ ร้อยละ 11.1

ความพึงพอใจในผลตอบแทนจากไม้ดอกของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่พอใจ ร้อยละ 45.8 รองลงมาไม่ระบุ ร้อยละ 35.4 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่ไม่ระบุ ร้อยละ 45.8 รองลงมาพอใจ ร้อยละ 37.5 (ดังแสดงในตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความพึงพอใจในผลตอบแทนของเกษตรกรชาวเขา

ความพึงพอใจ	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พืชผัก				
พอใจ	16	33.3	51	70.8
ไม่พอใจ	15	31.3	6	8.3
พอใจเป็นบางครั้ง	5	10.4	7	9.7
ไม่เปิดเผย	12	25.0	8	11.1
ไม้ดอก				
พอใจ	22	45.8	27	37.5
ไม่พอใจ	3	6.3	4	5.6
พอใจเป็นบางครั้ง	6	12.5	8	11.1
ไม่เปิดเผย	17	35.4	33	45.8
รวม	48	100.0	72	100.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง ที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง

17. ทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับของเกษตรกรชาวเขา

ทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งที่เห็นด้วยต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ ในเรื่อง การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับมีส่วนช่วยทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.85) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ (ค่าเฉลี่ย 2.79) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกฝิ่นลง (ค่าเฉลี่ย 2.89) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย 2.95) ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมฯ (ค่าเฉลี่ย 2.87) ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ควรมีมานานแล้ว (ค่าเฉลี่ย 2.70) ท่านพอใจกับการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่ (ค่าเฉลี่ย 2.81) การบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อส่วนรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 2.73) ในอนาคตหากมีงานส่งเสริม ท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน (ค่าเฉลี่ย 2.62) ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน (ค่าเฉลี่ย 2.71) สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ (ค่าเฉลี่ย 2.83) หากมีปัญหากเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน (ค่าเฉลี่ย 2.68) ปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที (ค่าเฉลี่ย 2.54) งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.83) การทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมดีกว่าการปลูกพืชหมุนเวียน (ค่าเฉลี่ย 2.85) และภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 2.55)

ทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งที่ไม่เห็นด้วยต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ ในเรื่อง แม้ไม่มีหน่วยงานส่งเสริมฯ ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้ (ค่าเฉลี่ย 1.89) ส่วนการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก (ค่าเฉลี่ย 1.97) และการเพาะปลูกพืชที่ท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน (ค่าเฉลี่ย 1.95)

ทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งที่ไม่เห็นด้วยต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม (ค่าเฉลี่ย 1.58) และการเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ หาของป่า รับจ้าง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 1.77) (ดังแสดงในตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ทักษะคติของชาวเขาเผ่าม้งที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

เรื่อง	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)					
	ทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย			
1.การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวมีส่วนช่วยทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น	41 (85.4)	7 (14.6)	-	2.85	0.35	เห็นด้วย
2.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์	39 (81.3)	8 (16.7)	1 (2.1)	2.79	0.45	เห็นด้วย
3.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกฝิ่นลง	43 (89.6)	5 (10.4)	-	2.89	0.31	เห็นด้วย
4.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต	46 (95.8)	2 (4.2)	-	2.95	0.20	เห็นด้วย
5.ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมฯ	43 (89.6)	4 (8.3)	1 (2.1)	2.87	0.39	เห็นด้วย
6.ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ครบมีมานานแล้ว	35 (72.9)	12 (25.0)	1 (2.1)	2.70	0.50	เห็นด้วย
7.ท่านไม่พอใจที่ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม (พืชหมุนเวียน คือ การกลั้บมาปลูกพืชที่เดิม ทุกๆ 5-10 ปี)	7 (14.6)	4 (8.3)	27 (56.3)	1.58	0.73	ไม่เห็นด้วย
8.ท่านพอใจกับการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่	39 (81.3)	9 (18.7)	-	2.81	0.39	เห็นด้วย
9.การบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อส่วนรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น	36 (75.0)	11 (22.9)	1(2.1)	2.73	0.49	เห็นด้วย
10.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ หางของป่า รับจ้าง เป็นต้น	12 (25.0)	11 (22.9)	23 (47.9)	1.77	0.85	ไม่เห็นด้วย
11.ถึงแม้ว่าไม่มีหน่วยงานส่งเสริมฯ ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้	15 (31.3)	11 (22.9)	20 (41.7)	1.89	0.85	ไม่เห็นใจ
12.ในอนาคตหากมีงานส่งเสริมท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน	30 (62.5)	18 (37.5)	-	2.62	0.48	เห็นด้วย
13.ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน	35 (72.9)	2 (4.1)	1 (2.1)	2.71	0.50	เห็นด้วย
14.สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ	40 (83.3)	8 (16.7)	-	2.83	0.37	เห็นด้วย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เรื่อง	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)					
	ทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย			
15.หากมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน	36 (75.0)	6 (6.3)	6 (6.3)	2.68	0.59	เห็นด้วย
16. เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที	30 (62.5)	4 (8.3)	4 (8.3)	2.54	0.65	เห็นด้วย
17.การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก	17 (35.4)	13 (27.1)	18 (37.5)	1.97	0.86	ไม่แน่ใจ
18.งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน	40 (83.3)	8 (16.7)	-	2.83	0.37	เห็นด้วย
19.การเพาะปลูกพืชท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน	14 (29.2)	18 (37.5)	16 (33.3)	1.95	0.79	ไม่แน่ใจ
20.การทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมดีกว่าการปลูกพืชหมุนเวียน	41 (85.4)	7 (14.6)	-	2.85	0.35	เห็นด้วย
ภาพรวม				2.55	0.17	เห็นด้วย

18. ทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

ทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่เห็นด้วยต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาว ในเรื่อง การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวมีส่วนช่วยทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.71) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ (ค่าเฉลี่ย 2.93) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกฝิ่นลง (ค่าเฉลี่ย 2.91) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย 2.94) ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมฯ (ค่าเฉลี่ย 2.72) ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ควรมีมานานแล้ว (ค่าเฉลี่ย 2.66) ท่านพอใจกับการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่ (ค่าเฉลี่ย 2.86) การบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อส่วนรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 2.81) ในอนาคตหากมีงานส่งเสริมท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน (ค่าเฉลี่ย 2.77) ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน (ค่าเฉลี่ย 2.77) สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ (ค่าเฉลี่ย 2.79) หากมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน (ค่าเฉลี่ย

2.80) งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.84) การทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมดีกว่าการปลูกพืชหมุนเวียน (ค่าเฉลี่ย 2.79) และภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 2.45)

ทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่ไม่แน่ใจต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาว ในเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที (ค่าเฉลี่ย 2.21) และการเพาะปลูกพืชท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน (ค่าเฉลี่ย 1.75)

ทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่ไม่เห็นด้วยต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาว ในเรื่อง ท่านไม่พอใจที่ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม (ค่าเฉลี่ย 1.41) การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ หาของป่า ไร่ข้าง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 1.19) แม้ไม่หน่วยงานส่งเสริมฯ ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้ (ค่าเฉลี่ย 1.61) และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก (ค่าเฉลี่ย 1.59) (ดังแสดงในตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

เรื่อง	ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)					
	ทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย			
1.การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวมีส่วนช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น	53 (73.6)	17 (23.6)	2 (2.8)	2.71	0.51	เห็นด้วย
2.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์	67 (93.1)	5 (6.9)	-	2.93	0.25	เห็นด้วย
3.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกฝิ่นลง	66 (91.7)	6 (8.3)	-	2.91	0.27	เห็นด้วย
4.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต	69 (95.8)	2 (2.8)	1 (1.4)	2.94	0.28	เห็นด้วย
5.ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมฯ	57 (79.2)	10 (13.9)	5 (6.9)	2.72	0.59	เห็นด้วย
6.ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ครบมีมานานแล้ว	52 (72.2)	16 (22.2)	4 (5.6)	2.66	0.58	เห็นด้วย
7.ท่านไม่พอใจที่ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม (พืชหมุนเวียน คือ การกลับมาปลูกพืชที่เดิม ทุกๆ 5-10 ปี)	5 (6.9)	20 (27.8)	47 (65.3)	1.41	0.62	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

เรื่อง	ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)					
	ทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็นด้วย			
8. ท่านเห็นด้วยกับโครงการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่	62 (86.1)	10 (13.9)	-	2.86	0.35	เห็นด้วย
9. การบุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อส่วนรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น	59 (81.9)	12 (16.7)	1(1.4)	2.81	0.43	เห็นด้วย
10. การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ หาของป่า ไร่ข้าง เป็นต้น	2 (2.8)	10 (13.9)	60 (83.3)	1.19	0.46	ไม่เห็นด้วย
11. ถึงแม้ว่าไม่มีศูนย์พัฒนาการเกษตรที่สูง ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้	6 (8.3)	32 (44.4)	34 (47.2)	1.61	0.64	ไม่เห็นด้วย
12. ในอนาคตหากมีงานส่งเสริมท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน	57 (79.2)	14 (19.4)	1 (1.4)	2.77	0.45	เห็นด้วย
13. ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน	56 (77.8)	16 (22.2)	-	2.77	0.41	เห็นด้วย
14. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ	59 (81.9)	11 (15.3)	2 (2.8)	2.79	0.47	เห็นด้วย
15. หากมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน	58 (80.6)	14 (19.4)	-	2.80	0.39	เห็นด้วย
16. เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที	24 (33.3)	39 (54.2)	9 (12.5)	2.21	0.65	ไม่เห็นใจ
17. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก	6 (8.3)	31 (43.1)	35 (48.6)	1.59	0.64	ไม่เห็นด้วย
18. งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน	62 (86.1)	9 (12.5)	1 (1.4)	2.84	0.39	เห็นด้วย
19. การเพาะปลูกพืชท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน	16 (22.2)	22 (30.6)	34 (47.2)	1.75	0.80	ไม่เห็นใจ
20. การทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมดีกว่าการปลูกพืชหมุนเวียน	61 (84.7)	7 (9.7)	4 (5.6)	2.79	0.53	เห็นด้วย
ภาพรวม				2.45	0.15	เห็นด้วย

19. การเปรียบเทียบทัศนคติ

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของชาวเขาต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าทดสอบที (t-test) พบว่า

ทัศนคติในเรื่องการเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ หาของป่า รับจ้าง เป็นต้น มีแตกต่างกันระหว่างเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับดังกล่าวชาวเขาเผ่าม้ง มีทัศนคติสูงกว่า (เผ่าม้ง ทัศนคติเฉลี่ย 1.77 เผ่ากะเหรี่ยง ทัศนคติเฉลี่ย 1.17)

ทัศนคติในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที แตกต่างกันระหว่างเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง นั่นคือ เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง และเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับดังกล่าวชาวเขาเผ่าม้ง มีทัศนคติสูงกว่า (เผ่าม้ง ทัศนคติเฉลี่ย 2.54 เผ่ากะเหรี่ยง ทัศนคติเฉลี่ย 2.21)

ทัศนคติในภาพรวม เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง และเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับดังกล่าวชาวเขาเผ่าม้งมีทัศนคติสูงกว่า (เผ่าม้ง ทัศนคติเฉลี่ย 2.55 เผ่ากะเหรี่ยง ทัศนคติเฉลี่ย 2.45)

ส่วนทัศนคติในเรื่องอื่นๆ (การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวมีส่วนช่วยทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกฝิ่นลง การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมฯ ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ควรมีมานานแล้ว ท่านไม่พอใจที่ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม ท่านพอใจกับการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่ การบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อส่วนรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น แม้ไม่หน่วยงานส่งเสริมฯ ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้ ในอนาคตหากมีงานส่งเสริมท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ หากมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน การเพาะปลูกพืชท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน และการทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ให้ความรู้ (มากกว่าการปลูกพืชหมุนเวียน) ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง นั่นคือ เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง และเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ไม่มีทัศนคติที่แตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบทัศนคติของชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยงที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

ประเด็น	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)		t-test
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	
1.การดำเนินงานของงานส่งเสริมปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวมีส่วนช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น	2.85	0.35	2.71	0.51	-1.831 NS
2.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ มีผลทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์	2.79	0.45	2.93	0.25	1.907 NS
3.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ลดการปลูกพืชล้มลุก	2.89	0.31	2.91	0.27	-0.292 NS
4.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ช่วยให้ประกอบอาชีพสุจริต	2.95	0.20	2.94	0.28	-0.292 NS
5.ท่านมีความพอใจกับคำแนะนำและการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ	2.87	0.39	2.72	0.59	-1.709 NS
6.ท่านคิดว่างานส่งเสริมฯ ควรมีมานานแล้ว	2.70	0.50	2.66	0.58	-0.405 NS
7.ท่านไม่พอใจที่ไม่สามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้เหมือนเดิม	1.58	0.73	1.41	0.62	-1.332 NS
8.ท่านพอใจกับการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการอยู่	2.81	0.39	2.86	0.35	0.710 NS
9.การบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานฯ มีผลเสียต่อตัวรวมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น	2.73	0.49	2.81	0.43	0.895 NS
10.การเข้าร่วมงานส่งเสริมฯ ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพอื่น	1.77	0.85	1.19	0.46	-4.371**
11.ถึงแม้ว่าไม่มีหน่วยงานส่งเสริมฯ ท่านก็สามารถหารายได้เหมือนกันได้	1.89	0.85	1.61	0.64	-1.966 NS
12.ในอนาคตหากมีงานส่งเสริมท่านต้องการเข้าร่วมแน่นอน	2.62	0.48	2.77	0.45	1.729 NS
13.ทางศูนย์มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของท่าน	2.71	0.50	2.77	0.41	0.820 NS
14.สภาพพื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริมฯ	2.83	0.37	2.79	0.47	-0.733 NS

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเด็น	ชาวเขาเผ่าม้ง (N=48)		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (N=72)		t-test
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	
15. หากมีปัญหากเกิดขึ้นท่านจะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากกว่าเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน	2.68	0.59	2.80	0.39	1.215 NS
16. เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานขึ้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถลงมาแก้ปัญหาได้ทันที	2.54	0.65	2.21	0.65	-2.754**
17. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นเรื่องที่ขาลำบาก	1.97	0.86	1.59	0.64	0.191 NS
18. งานส่งเสริมฯ มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน	2.83	0.37	2.84	0.39	-1.398 NS
19. การเพาะปลูกพืชท่านคิดถึงผลตอบแทนมากกว่าการสูญเสียความสมบูรณ์ของดิน	1.95	0.79	1.75	0.80	-1.398 NS
20. การทำการเกษตรแบบยั่งยืนที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ศึกษากว่า การปลูกพืชหมุนเวียน	2.85	0.35	2.79	0.53	-0.717 NS
ภาพรวม	2.55	0.17	2.45	0.15	-3.062**

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาว ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์

20. ความต้องการของเกษตรกรชาวเขาในการปลูกพืชผักและไม้ดอก

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งต้องการปลูกพืชผักและ ไม้ดอกเมืองหนาว ดังนี้ พืชผัก ได้แก่ ถั่วแขก ถั่วลันเตา (8 ราย) พริกหวาน (5 ราย) ผักกาดฮ่องเต้ (3 ราย) หอม ญี่ปุ่น (2 ราย) และแตงกวาญี่ปุ่น (1 ราย)

ไม้ดอก ได้แก่ ชุกินี (3 ราย) เฮอร์บีร่า (2 ราย) และเบญจมาศ (1 ราย)

นอกจากนั้นต้องการปลูกไม้ผล ได้แก่ พลับ (1 ราย)

ส่วนเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงต้องการปลูกพืชผักและ ไม้ดอกเมืองหนาว ดังนี้ พืชผัก ได้แก่ พริกหวาน (10 ราย) ถั่วแขก ถั่วลันเตา (9 ราย) มะเขือเทศ (5 ราย) ผักกาดฮ่องเต้ (2 ราย) แตงกวาญี่ปุ่น (1 ราย) มะเขือเทศ (5 ราย)

ไม้ดอก ได้แก่ ชุกินี (7 ราย) เบญจมาศ (3 ราย) และเฮอร์บีร่า (3 ราย) (ดังแสดงในตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ความต้องการในการปลูกพืชผักและ ไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

ชนิดของพืชผักหรือไม้ดอก	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชุกินี	3	6.3	7	9.7
ถั่วแขก ถั่วลันเตา	8	16.7	9	12.5
ผักกาดฮ่องเต้	3	6.3	2	2.8
พริกหวาน	5	10.4	10	13.9
หอมญี่ปุ่น	2	4.2	-	-
แตงกวาญี่ปุ่น	1	2.1	1	1.4
พลับ	1	2.1	-	-
มะเขือเทศ	-	-	5	6.9
เบญจมาศ	1	2.1	3	4.2
เฮอร์บีร่า	2	4.2	3	4.2
อื่นๆ	22		32	
รวม	48	100.0	72	100.0

21. ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ส่วนใหญ่ไม่ระบุปัญหาและไม่ระบุแนวทางแก้ปัญหา ร้อยละ 64.6 และ 35.3 ส่วนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีบางส่วนที่ไม่ระบุปัญหาและไม่ระบุแนวทางแก้ปัญหา ร้อยละ 68.1 และ 17.4

ซึ่งปัญหาที่เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง ประสบก็คือ แหล่งน้ำมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 12.5 โดยเกษตรกรได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการเสนอให้สร้างอ่างเก็บน้ำ ร้อยละ 17.6 และขาดความรู้ในการทำการเกษตร ร้อยละ 8.3 โดยเกษตรกรได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 23.5

ส่วนปัญหาที่เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ประสบก็คือ แหล่งน้ำมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 11.1 โดยเกษตรกรได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการเสนอให้สร้างอ่างเก็บน้ำ ร้อยละ 21.7 และขาดเงินทุนในการทำการเกษตร ร้อยละ 9.7 โดยเกษตรกรได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการจัดหาเงินทุน ร้อยละ 30.4 (ดังแสดงในตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ปัญหาในการปลูกพืชผักและไม้ดอกเมืองหนาวของเกษตรกรชาวเขา

ปัญหา	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ในการทำการเกษตร	4	8.3	5	6.9
เงินทุนในการทำการเกษตร	3	6.3	7	9.7
แหล่งน้ำมีไม่เพียงพอ	6	12.5	8	11.1
ผลตอบแทนไม่เป็นที่น่าพอใจ	3	6.3	2	2.8
การขนส่งผลผลิต	1	2.1	1	1.4
ไม่รู้ว่าปัญหาคืออะไร	31	64.6	49	68.1
แนวทางแก้ไขปัญหา				
สร้างอ่างเก็บน้ำ	3	17.6	5	21.7
สร้างถนน	1	5.9	1	4.3
มีการฝึกอบรม	4	23.5	5	21.7
มีการประกันราคา	3	17.6	1	4.3

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหา	ชาวเขาเผ่าม้ง		ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มเงินทุน	-	-	7	30.4
ไม่ระบุวิธีแก้ปัญหา	6	35.3	4	17.4

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University